

Stockholm i mars 1983.

K G Linderholm

BÄSTE MONSUNÄGARE

Förra året vid den här tiden ställde jag samman några förmedlingstips och sände ut till de adresser jag då hade. En hel del kuvert kom tillbaka med uppgift om okänd mottagare.

Skulle Du ha sålt Din Monsun är jag tacksam om Du ville sända detta material vidare till den nya ägaren samt meddela mig förändringen.

Fråga gärna Dina Monsun-kamrater om de har fått detta brev. Om inte kanske det är de kuvert som jag får tillbaka. Be dem meddela adressförändringen om de är intresserade av tipsen.

Första gången jag sände ut mina tekniska tips var hösten 1975 och sedan återkom jag ända fram till och med våren och sommaren 1979 samt våren 1982. I början hade vi en hel del tips att förmedla men så småningom blev det glädsare med nyheterna. Framförallt fick jag inte in så många förslag utifrån som jag hade hoppats. En hel del små idéer prövade jag ut på min egen båt (184) men även där minskar ju möjligheterna att förnya sig.

Intresset för en formell Monsunklubb har inte varit så stort men däremot är det flera som har frågat om jag inte vill återkomma ytterligare en gång till, dels med några tips, dels med någon sammankomst på våren när intresset för våra båtar blommat upp igen. Därför skriver jag nu än en gång till er alla och hoppas på intresse och medverkan. Jag skulle vara tacksam om jag också fick hjälp med några idéer från andra Monsunägare så att vi även nästa vinter kan ha lite material att sända. Jag bifogar ett förslag från Monsun 106, som Ni visserligen fått tidigare men som jag tycker är ett bra exempel på hur det kan se ut på ett enkelt sätt.

Tyvärr har det inte kommit så många privattips från andra Monsunägare som jag hade hoppats.

./.

Jag bifogar emellertid sammanfattningarna från föregående och tidigare år eftersom många tips där sannolikt kan vara av intresse om de ännu inte blivit utförda. Jag märker själv när jag bläddrar tillbaka bland tipsbladen att jag har glömt att jag skjutit en del åtgärder på framtiden och sedan har de kanske helt fallit ur minnet. Då är det bra att få en påminnelse. Ring eller skriv gärna om det är några detaljer Du vill fråga om.

- Från ett par håll har påpekats att dräneringsslangarna från däck kan lossna från sina fästen på T-rören där flera slangar löper samman. Jag har i år själv råkat ut för det och uppmärksammade det endast genom att vi låg i hamn och det var så tyst att jag hörde ljudet från porlande vatten. En del av skarvarna ligger ju under vattenlinjen och båten kan sjunka om man inte hinner stänga bottenventilen eller täta läckan. Eftersom allt är kopplat till självlänsen måste ju den stå öppen även när man lämnar båten annars rinner inte regnvattnet ut. Det är en brist att båten inte är konstruerad på ett säkrare sätt dels genom att ha separata system där det, som kan, dräneras ut ovanför vattenlinjen, dels genom att ha längre rörskarvar och dubbla slangklämmor överallt.

Det inträffade bör vara en varning till alla båtägare och jag skulle vilja råda alla att vidta en eller flera av följande åtgärder, i synnerhet med båtar som blivit några år gamla.

- Kontrollera alla dräneringsslangar, slangar i självlänsarna, avloppen och toaletten. Byt dem som är skadade eller verkar torra eller eljest olämpliga
- skaffa nya skarv- och grenrör och sätt på dubbla rostfria slangklämmor på alla skarvar eller förgreningar under vattenlinjen
- kontrollera alla skrovgenomföringar och dra åt alla slangklämmor före vårens sjösättning
- stäng alla bottenventiler i vattenintag (även motorns kylvatten) avlopp, toalett m m - utom dräneringarna från däck och sittbrunn - när Du lämnar båten, åtminstone för en längre tid. Lägg en stor minneslapp om kylvattnet på navigationsbordet så att Du eller någon annan ser den innan motorn startas när man kommer åter efter bortovaro.

./.

Bifogade ritning från nr 106 visar på ett enkelt sätt hur man kan ändra dräneringarna. Även självlänsen kan dräneras ovanför vattenlinjen t.ex. i aktern men det kräver ett något större ingrepp. Det borde kunna räcka med att ha bra kvalitet på slangarna och kontrollera slangklämmorna.

Innan jag kommer in på årets tips vill jag förmedla följande reflexioner från några Monsunägare. Alla tycks ha upptäckt att vi när vi en gång i tiden köpte våra Monsuner fick en båt med mycket god grundkvalitet. Dagens priser på nya båtar sedda i relation till det allmänna konjunkturläget, ränte- och skattepolitiken m m gör att byte till nytt inte ter sig lika lockande som tidigare. Det bästa man kan göra är nog att successivt på olika sätt fräscha upp de båtar vi har. Det är väl förresten ingen som vill sälja sin Monsun till de låga priser som angavs i tabellerna i rikstidningarnas båtbilagor i februari i år. HR-varvet har själva reagerat på att just Monsun sattes i alldeles för låga prisklasser.

Förslag i år.

I årets brev hänvisar jag en hel del till förra årets tips. Jag har en del exemplar kvar så den som har förlagt sitt och vill ha ett nytt kan få det genom att höra av sig till mig.

• Occasion: Teakdäck.

Med hänvisning till reglexionerna ovan om att fräscha upp sin Monsyn har jag även i år tagit kontakt med hantverkare som är specialiserade på att lägga teakdäck och som åtar sig att som framtidsjobb lägga däck på våra Monsuner. Det blir däck som läggs på traditionellt sätt ribba för ribba och med noggrant inpassade skarndäck och ramar. Luckan till ankarboxen görs om helt och kläs med teak; den kommer helt i plan med däckets vilket är en stor fördel. Även ruffttaket kan teakläggas och man byter då ut grabbräckena till nya som är helt i teak. Priset för läggningen är oförändrat sedan förra året men kostnaderna för material skiftar beroende på valutaändringar m.m. Det sammanlagda priset för läggning, material, borttagning och återmontering av alla beslag, stöttor, vant, rorkult, lucka m.m blir dock lägre än kostnaden enbart för materialet till de färdiga däcksskivor som finns att köpa i marknaden idag. (Köper man de senare tillkommer dessutom alla läggings- och monteringsarbete). Ynglingarna är också utbildade inredningssnickare och kan samtidigt utföra reparationer och kompletteringar (se tidigare tips om skåp i köket, lådor, dörrar för garderob m.m.).

Det är ett bra tillfälle att utan extra besvär byta ut t.ex. skotskenorna till modernare och mera lättskötta, flytta avloppshålen på däck till rätt plats, få en större båt genom att flytta ut pulpits och mantåg till relingen etc.

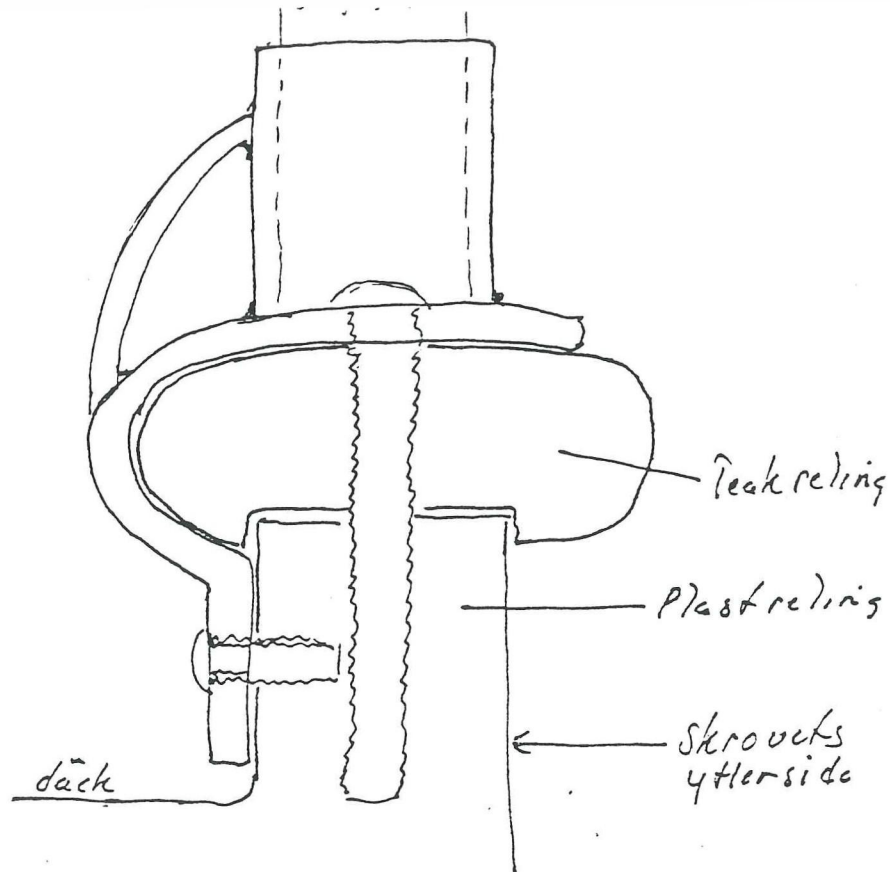
Såvitt jag har kunnat utröna är detta väsentligt billigare än någon annan form av teakdäck bortsett från om man gör allt själv. Men det förutsätter att jag håller ihop och samordnar beställningar m m och det gör jag gärna för jag har genom teak på både däck och rufftak fått en helt ny Monsun av min gamla och vet vad det är värt. Se i övrigt förra årets tips. Ring helst så snart som möjligt så att vi får diskutera detaljer, tid och plats etc och då kan jag också beräkna cirkapris.

Obs. Det är inte samma personer som lägger teakdäck och som säljer bänksatser (se nedan.) De har ingenting med varandra att göra och skall inte förväxlas.

• Mantåget på relingen

Oavsett om man lägger teakdäck eller inte så finns nu framtaget särskilda mantågsstöttefötter som man kan ställa på relingen. De ser ut ungefär som bilden och tillverkas av

Stig Hermanssons Marintjänst AB,
Fack 73,
440 90 Henån
Tel: 0304-30579

De skruvas med två skruvar uppifrån genom trälisten ned i plasten och med två kortare (25 mm) skruvar från sidan in i plastrelingen. Använd 6 mm skruv i 5,5 mm hål. Gör dock minst 6 mm hål i teakrelingen så att inte trärelingen spricker. Materialet är ganska mjukt så att den vertikala plattan som skall skruvas mot plasten under teakrelingen kan i ett skruvstöd böjas så att den får samma lutning som skrovsidan. Befintliga mantågsstöttor kan användas och kortas lämpligen lika mycket som relingen är högre än däck. För- och akterpulpits bör även flyttas upp på relingen. Varje verkstad bör kunna kapa rören för rätt höjd samt sätta på plattor som passar för reling och skruv. För elkablarna borras lätt nya hål rakt genom relingen och ned i ankarboxen resp akter bänkkistan. Mantågen bör förlängas något men har man tur räcker det med att skruva ut befintliga vantskruvar. Annars förlänger man lätt med en liten tamp, en schackel eller dylikt. Jag har alla mått som erfordras för att korta mantågsstöttor, pulpits m m.

• Sittbrunnsbänkar och durkar i teak

./.

En nyhet för året är att Bo Peters, Henån har en sats med bänkskivor och durkar till sittbrunnen. De är utförda i nåttad teak på samma sätt som ett teakdäck men lagda på ett underlag av vattenfast plywood. Varje del har individuell ram. Den långa bänken på styrbordssidan är gjord i ett stycke men rammönstret är lagt så att utseendet blir symmetriskt med babordssidan. Alla mått är lika som de gamla bänkarna så det är bara att byta med enkla handgrepp. Ytan är sammanlagt större än man tror så det hela blir ju som ett mindre teakdäck men med mera ramarbete. Genom serietillverkning på verkstad kan dock priset hållas lågt jämfört med kostnaden för ett teakdäck (i varje fall det kommersiella priset) och vi får dessutom Monsunrabatt. Se bifogade broschyr. Prov kommer att visas vid Monsunträffen 27 april 1983.

Beträffande seglen har vi två erbjudanden som står kvar från föregående år samt en nyhet:

o Rullflockssystem

Hood har förbättrat sitt rullflockssystem Sea Furl 2535 som passar för Monsun. Förbättringarna är små och innebär inte att de som skaffade rullflock förra året behöver byta. Jag prövade själv systemet förra säsongen och är mycket nöjd. Bland de största fördelarna jämfört med vårt gamla system från Forshagaverken är att Hood's system är smäckert och smidigt men framför allt att man kan använda båtens vanliga fockfall och att det därigenom är mycket lättare att skifta segel. En sak som är viktig vid monteringen av systemet är att sätta en bygel på masten nära topptrissan så att fallet får en viss vinkel mot förstaget. Bygeln skall finnas med i paketet och det framgår av monteringsanvisningarna hur man gör. Men Hood framhäver inte att det är viktigt just på våra båtar på grund av topptrissans placering; därför gör jag det; det är viktigt med bygeln. Priserna på amerikanska grejer har tyvärr stigit kraftigt på grund av dollarkursen, vår devalvering etc. Ordinarie pris i Sverige är 8264:- men vi får som kompensation för höjningen ett särskilt Monsunpris: 6600:- om beställning sker direkt hos Sea Speed AB, Box 50, 18251 Djursholm, tel 08-7556899. Jag har alla erforderliga mått för förstag, segellikets längd m m. Brcs chyr bifogas. Det utvecklas ju successivt även andra system men tyvärr har vi inte hunnit prova dem ännu.

o Spanker m fl segel

Bengt Hansson i Marin Design AB (MD-sails) - Neil Pryde, Sweden säljer även i år sin Cruising-Spinnaker (Spanker) för Monsun till ett särskilt Monsunpris. Se texten i mitt föregående brev.

Där hade tyvärr ett skrivfel insmugit sig. Jag sade att man inte skulle ha storen uppe samtidigt med Spankern. Det gäller emellertid endast vid plattläns. Vid andra vindriktningar kan man ha båda seglen uppe. Spankern kan användas även av dem som har rullflock. MD-sails har även alla andra segel för Monsun. Beställning sker direkt, se bifogade broschyr och offertblad. Tyvärr är datum för rabatter satt något tidigt med hänsyn till den tid det tar för posten att få ut de här breven men jag hoppas det går bra ändå.

o Självsläende fock

Flera gånger tidigare har vi diskuterat självsläende fock. Men det har varit svårt att få fram ett enkelt och smidigt system. Själva focken finnes nu framtagna av MD-sails men skotningsanordningen är inte riktigt utprovad ännu. Genom det höga rufftaget med förlucka är det inte så bra att dra skotet fram till ett block i fören; luckan kan vara hindrande. På de båtar som har genomgående rullrev för bommen är det int heller så lätt att dra skotet till ett block uppe i masten. Dessutom måste en sådan blockpunkt sitta ganska högt upp eftersom avståndet inte bör vara kortare än radien på skotskena:

d.v.s. ungefär LP-måttet. Men vi borde väl med gemensamma idéer kunna hitta en enkel och praktisk lösning.

Därför önskar jag två saker:

1. Den som har någon idé hur man kan ordna självslående fock på Monsun och särskilt en bra skotningsanordning hoppas jag hör av sig till mig så snart som möjligt, så att vi får diskutera en praktisk lösning som passar för alla.
2. Alla som nu eller senare är intresserade av en självslående fock bör höra av sig till mig redan nu. När systemet är färdigt så kan jag då kontakta er direkt utan att på nytt behöva skriva till samtliga Monsunägare

• Stävstege, bagagevagn m.m.

Trivselprodukter, Södertälje har utvecklat en stävstege som passar till Monsun. Den har också många andra användningsområden: med tillhörande hjul blir den en bra bagage- eller batterikärra, man kan köra masten på den etc.

Den fanns förra året men var då inte riktigt inpassad för Monsun. Nu finns det ett par speciella krokar som passar till stegens band för upphängning direkt på förpulpit. Stegen kan också hängas på en enkelt bockad plåt över pulpitens tvärså. Plåt som passar vår pulpitöppning finns. Till kärnan finns dels ett tredje hjul så att man får en vagn av den samt en stötvattentät sjösäck. Vi får ett speciellt Monsun pris för hela paketet. Se bilagda bruksanvisning. Kommer att visas vid vår Monsunträff 27 april 1983. Ord.pris c:a 1900:- Monsunpris 1500

./.

• Ankarolina

Bland årets bättre nyheter synes vara Ankarolina. Det är ett 56 meter långt ankarband som genom sin plattighet ryms på tillhörande rulle. Rullen kan monteras på flera olika sätt som framgår av broschyren.

Vi får ett speciellt Monsunpris. Riktpriset i tillbehörsbutiken är c:a 800:-. Men vi får den med alla tillbehör (rulle med lina och ett paket fästen för olika fastsättning) vid direkt beställning enligt broschyren för 595:-. Kommer att visas vid vår Monsunträff 27 april 1983.

• Elektronisk logg och vindmätare.

Många uppges ha tröttnat på vår gamla mekaniska logg. I en del fall tycks den dessutom ha börjat kärva av skräp och smuts i höljet till vajern och den kan också föra ett monotont oväsen.

Nu finns ett system med en elektronisk logg där givaren är ett litet paddelhjul. Givaren passar i det gamla hålet för vår mekaniska logg. Loggen heter "Danavigate" modell 3100 och det finns en passande vindmätare för placering i masttoppen. Paketet har ett riktpis något under 3500:- Monsunägare bör vända sig till

Sten "Knotan" Thelander
Watski, Erstagatan 22,
Stockholm,
tel: 08-44 00 00

./.
för personlig beskrivning och offert anpassad för Monsun.
Se bilagda broschyr. Senare under våren kommer ett utförligt funktionshäfte att finnas tillgängligt.

Sten "Knotan" Thelander kommer att demonstrera "Danavigate" på vår Monsunträff den 27 april 1983. Deltagarna där kommer då att få en mycket mera omfattande katalogmaterial än vad vi kan sända med i kuverten nu och dessutom det tidigare nämnda funktionshäftet. "Knotan" som själv är seglare kommer dessutom vid Monsunträffen att försöka svara på alla upptänkliga frågor om tillbehör, segling m.m.

• Produktinformation från Extensor AB.

Obs. I kuvertet ligger ett mycket litet häfte (stort som ett frimärkshäfte) med produktinformation från Extensor AB. Samtliga produkter beskrivna i häftet finns till påseende vid vår Monsunträff 27 april 1983 och samtliga är med bland det som kommer att lottas ut på supébiljetterna.

• Monsunträff i Stockholm.

Onsdagen den 27 april kl 1830 träffas vi i Stockholm.
Lokal blir liksom vid tidigare träffar Hantverkargatan 25, 6 tr. Obs tiden kl 1830. Eftersom porten vid gatan normalt är låst kommer vi att ha öppet några minuter omkring 1830 samt ett extra insläpp kl 1900.

Vid tidigare träffar har det varit vissa svårigheter att få in förhandsbeställningar till en gemensam måltid. Därför skall vi försöka den här gången att ordna en enkel måltid med ett glas vin eller öl men utan obligatorisk förhandsbeställning eller förskottsbetalning.

Men det är mycket underlättande om vi åtminstone kunde få en preliminär telefonanmälan från dem som vill vara med i en gemensam måltid för några få tior per person. Det vi kan ordna blir i så fall till självkostnadspris så vad jag säkert kan lova är att det blir billigt i förhållande till vad som erbjuds. Förhoppningsvis kommer vi att få sillbord med smör och bröd, grönpepparbiff (färsbiff) med brynt potatis samt kaffe med sedvanlig bisqui. Som dryck räknar jag med alternativt rödvin eller öl (vatten). Jag hoppas det skall stanna vid c:a 50-60:- inkl vin, kaffe service m.m.

Obs. I priset ingår att vi på supébiljetterna kommer att lotta ut diverse båtillbehör bland annat från Extensor, Trivselprodukter och Watski till ett sammanlagt värde av åtskilliga hundralappar.

Anmäl helst till telefonnr 08-785 5050, dagtid, senast någon dag före.

"Föredragshållare" i år: Sten "Knotan" Thelander, Watski, Erstagatan, Stockholm. Något egentligt föredrag är inte tänkt men däremot en demonstration och funktionsbeskrivning av den nya loggen "Danavigate" med vindgivare. Dessutom vill Knotan,

